

KWADRANT

WEL OF NIET NAAR VIETNAM?

Het handelen van mensen is altijd onderhevig aan waarden. Voor leerlingen is dat vaak niet helder. Dat komt omdat die waarden niet altijd even expliciet zijn. Een kwadrant helpt de leerlingen zicht te krijgen op hoe de mensen hebben gehandeld vanuit hun waarden. Het maakt complexe keuzen inzichtelijk. Maar een kwadrant kan ook een bijdrage leveren aan het oefenen van historische vaardigheden, zoals het onderscheid maken tussen oorzaak en gevolg.

Een 'Kwadrant' laat leerlingen:

- argumenteren en redeneren
- oordelen en beoordelen
- herkennen en reconstrueren
- verbanden en samenhang vinden
- voorkennis activeren en gebruiken

Onderwerp	De Vietnamoorlog
Activiteit	Leerlingen bepalen of de weergegeven personen voorstander zijn van Amerikaans ingrijpen in Vietnam.
Tijdsduur	De werkvorm duurt 50 minuten, inclusief nabespreken
Beginsituatie	Niveau: bovenbouw havo/vwo In de klas is de dekolonisatie van Vietnam van Frankrijk behandeld en is er kort ingegaan op de geleidelijk aan grotere betrokkenheid van Amerika
Instrueren	Wat: vandaag gaan we kijken naar enkele personen die een mening hebben over de eventuele betrokkenheid van Amerika in Vietnam Hoe: je bepaalt daarbij of de persoon voor- of tegenstander van Amerikaans ingrijpen in Vietnam is Waarom: met deze werkvorm leer je meningen van betrokken personen te positioneren
Uitvoeren	Iedere leerling krijgt een instructieblad en invulblad. De leerlingen maken individueel de opdracht. Daarna worden de individuele resultaten in een groepje van drie besproken en komt er een gemeenschappelijke kwadrant uit. Vervolgens beantwoorden de leerlingen individueel enkele vragen.
Nabespreken	Wat: waar heb je de verschillende bronnen geplaatst? Hoe: hoe heb je de opdracht aangepakt? Hoe bepaal je waar iets of iemand in de kwadrant komt? Waarom: vraag aan de leerlingen wat ze in de les hebben geleerd? Wat was er anders aan deze manier van werken?

Literatuurverwijzingen:

- Havekes, H. (red.), *Geschiedenis doordacht: Actief Historisch Denken 2* (Boxmeer, 2005).
- Fisher, P. (red.), *Thinking Through History* (Londen, 2000).
- Vries, J. de (red.), *Actief Historisch Denken: Opdrachten voor activerend geschiedenisonderwijs* (Boxmeer, 2004).

Deze werkvorm is volledig tot stand gekomen om geschiedenisdocenten te inspireren activerende didactiek toe te passen in hun lessen. Mocht u van mening zijn dat in deze specifieke werkvorm content gebruikt is waarover u copyright beschikt, kunt u zich wenden tot de beheerder van de website.

KWADRANT

WEL OF NIET NAAR VIETNAM?

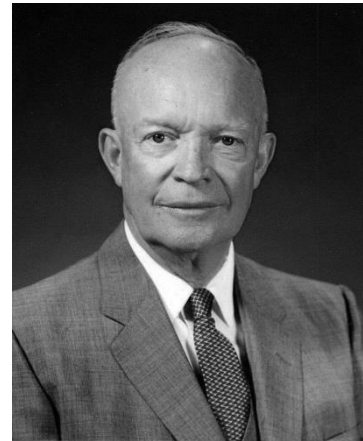
Hieronder staan bronteksten van voor- en tegenstanders van de Vietnamoorlog. Wat moet je doen?

Lees de bronteksten goed door en vraag je af:

- Hoe denken deze mensen over de situatie in Vietnam?
- Moeten de Verenigde Staten overgaan op actie of moeten ze juist niet ingrijpen?
- Zeggen de personen dit vanuit algemeen belang of eigen belang?
- Plaats de afkorting van de betreffende persoon ergens in het kwadrant.
- Beargumenteer van elke brontekst waarom je deze op een bepaalde plaats in het kwadrant hebt gezet.
- Gebruik daarbij een citaat uit de bron. Schrijf je argumentatie met het citaat op het opdrachtenblad.

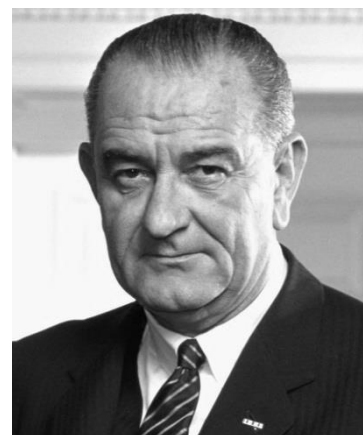
President Eisenhower (PS) (r. 1953-1961)

Eisenhower kwam met de zogeheten *dominotheorie*. Deze theorie kwam voort uit angst voor een communistische wereldrevolutie. De Westerse wereld, en dan voornamelijk de Verenigde Staten, wilde voorkomen dat het communisme haar invloed in de wereld zou vergroten (zij was er immers al in geslaagd delen van Oost-Europa onder haar invloed te krijgen). De situatie in Vietnam was, aldus de Verenigde Staten, zorgwekkend. De democratie van Zuid-Vietnam moet bewaard worden en mag absoluut niet in handen vallen van het communistische noorden. Eisenhower: '[...] als het communisme in Vietnam overwint, zal het zich verspreiden naar Indonesië en zelfs Australië bedreigen. Uiteindelijk zal zelfs de Verenigde Staten niet meer veilig zijn. De hulp aan Zuid-Vietnam kan dus vooral worden gezien als zelfbescherming.'

President Johnson (PJ) (r. 1963-1969)

President Lyndon B. Johnson was president ten tijde van de Vietnamoorlog. Tijdens zijn regeerperiode vond het zogeheten *Tonkin-incident* plaats. Johnson: 'Als president is het mijn taak om de Amerikaanse bevolking te vertellen dat er opnieuw vijandige acties tegen de schepen van de Verenigde Staten hebben plaatsgevonden in de Golf van Tonkin. Deze acties verplichten mij om de het leger van de Verenigde Staten opdracht te geven actie te ondernemen als antwoord hierop.'

Martin Luther King jr. (MLK) (1929-1968)

King was dominee en tevens leider van de Afro-Amerikaanse burgerrechtenbeweging vanaf de jaren '50. King liet in een speech weten: 'Er is een tijd gekomen dat we ons moeten uitspreken. Gedurende de afgelopen twee jaar, terwijl ik steeds vaker vanuit de grond van mijn hart mijn eigen stilte heb doorbroken, heb ik meerdere malen laten weten dat ik tegen de inmenging van de Verenigde Staten in Vietnam ben.' Met deze speech wilde King de protesten tegen burgerlijke onrechtmatigheden verenigen door te wijzen op het mogelijke geweld in Vietnam.

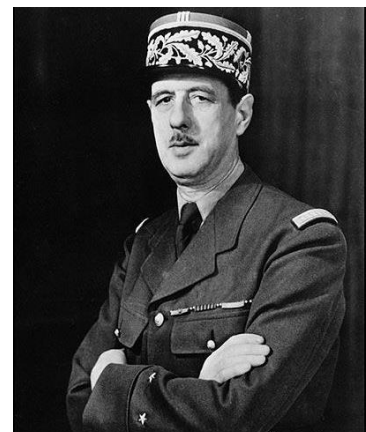
Ho Chi Minh (HM) (r. 1945-1969)

De Fransen verloren na de Tweede Wereldoorlog verschillende kolonies in het zuiden van Azië. Eén van die kolonies was Vietnam. Ho Chi Minh riep in 1945 Vietnam tot een zelfstandig land. Ho Chi Minh: 'Om deze redenen, verklaren wij, leden van de Interim-regering van de Democratische Republiek Vietnam, aan de wereld dat Vietnam het recht heeft om een vrij en onafhankelijk land te zijn en het in feite al is. De gehele Vietnamese bevolking is vastberaden om al hun fysieke en mentale kracht in werking te stellen, om hun leven en eigendommen op te geven om hun onafhankelijkheid en vrijheid te waarborgen.'

President De Gaulle (DG) (r. 1959-1969)

Vietnam was lange tijd een kolonie geweest van de Fransen. Ondanks opkomende nationalistische bewegingen lukte het ze om Vietnam voor lange tijd te overheersen. Toen Japan in de Tweede Wereldoorlog het bestuur overnam, nam het verzet onder Vietnamezen tegen enige vorm van bezetting alsmaar toe. Direct na 1945 slaagden de Fransen erin om het bestuur in het zuiden te herstellen. In Noord-Vietnam wisten de communisten veel terrein te winnen. Uiteindelijk moesten de Fransen, na een vernederende nederlaag bij Dien Bien Phoe, vertrekken. Amerika nam al gauw het stokje over. De Gaulle, president van Frankrijk en gedurende en kort na de Tweede Wereldoorlog leider van het Franse leger, zegt het volgende: 'De Verenigde Staten, die zichzelf de opdracht hadden gegeven om de wereld te beschermen tegen het communisme, willen voorkomen dat Zuid-Vietnam, net als het noorden, communistisch zal gaan worden. Dit doen zij alleen om zichzelf te beschermen. Het is deze zogenaamde roeping waarom Amerika onze plaats in gaat nemen in Vietnam.'

Sovjet-leider Nikita Chroetsjov (NC) (r. 1953-1964)

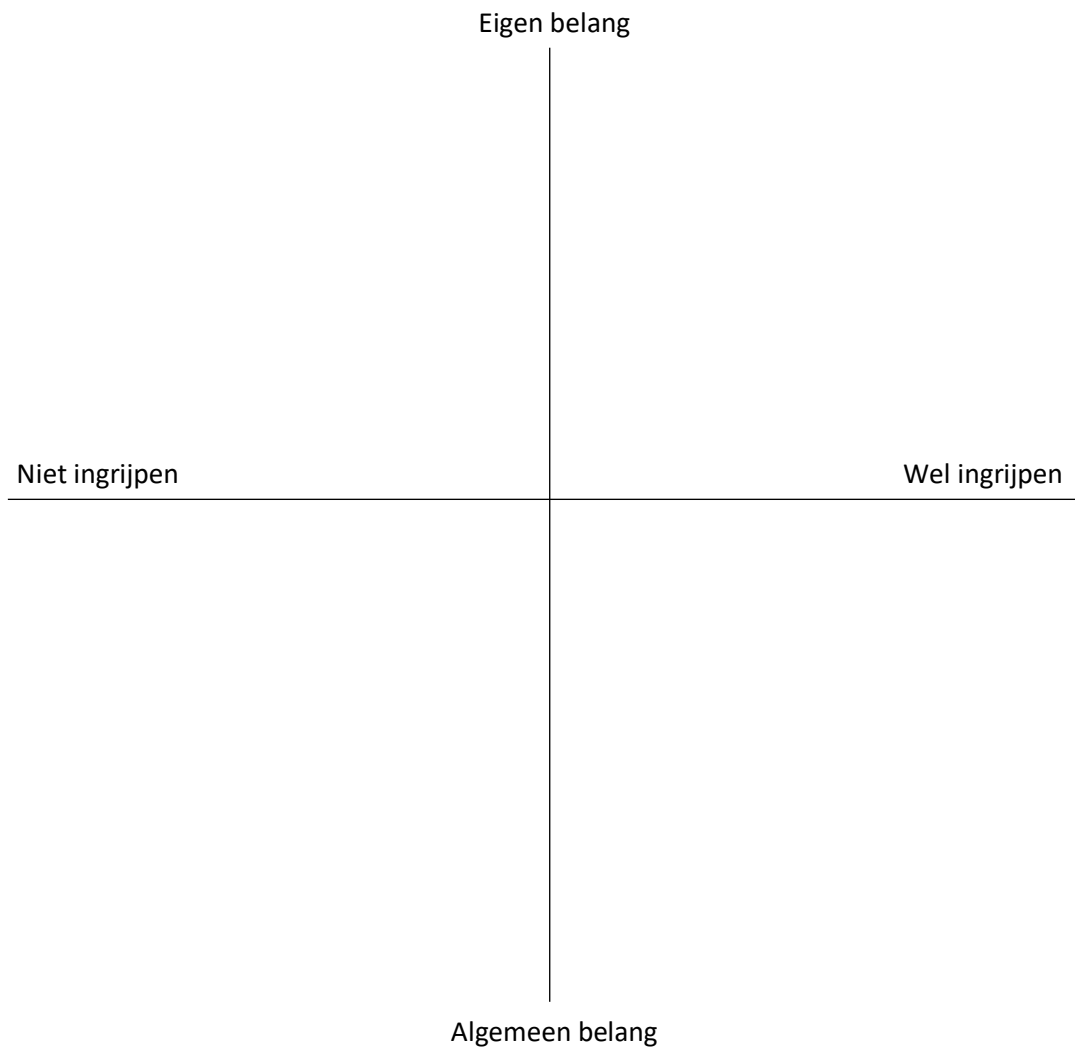
De Sovjet-Unie probeerde haar communistische idealen in de wereld te verspreiden. Zij was ervan overtuigd dat haar gedachtegoed de beste was. De Verenigde Staten dachten dat ook van hun ideologie. Chroetsjov, de opvolger van Stalin, intensiverde de Koude Oorlog. Atoombommen werden aan de lopende band gemaakt, alleen maar om de vijand te imponeren. Toen de Fransen uit Vietnam vertrokken en de Amerikanen lieten blijken mogelijk in te willen grijpen, liet Chroetsjov weten: 'De gezaghebbende Russische kringen veroordelen de houding van de Verenigde Staten. Haar mogelijke optreden zou de situatie in Zuidoost-Azië slechts begiftigen en zal ons ertoe dwingen met het conflict te bemoeien.'

KWADRANT

WEL OF NIET NAAR VIETNAM?

KWADRANT

WEL OF NIET NAAR VIETNAM?

1. Gedurende bijna honderd jaar werden delen van Vietnam overheerst of werden pogingen gedaan om het land te overheersen. Dit gebeurde door verschillende landen vanuit verschillende ideeën. Geef bij ieder land aan wat de reden was om Vietnam onder bestuur te krijgen.

Frankrijk: _____

Japan: _____

De Verenigde Staten: _____

2. De Amerikanen overwogen na 1954 om in te grijpen in Vietnam. Twee stellingen:

I De slag bij Dien Bien Phoe was een keerpunt in de Vietnamoorlog als dekolonisatieconflict.

II De slag bij Dien Bien Phoe was **geen** keerpunt in de Vietnamoorlog als conflict in de Koude Oorlog

Geef voor elk van beide stellingen een argument.

I _____

II _____

3. Martin Luther King en Ho Chi Minh wijken in hun uitspraken in één opzicht af van de overige sprekers. Waarin verschillen zij?

4. President Johnson en Sovjetleider Chroetsjov staan lijnrecht tegenover elkaar. Toch gebruiken zij dezelfde tactiek in hun speeches. Welke?

5. Heeft Amerika er uiteindelijk goed aan gedaan om in te grijpen in Vietnam? Beargumenteer je antwoord.
